

PIRKANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS
Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEN (EY) N:o 1370/2007 7
ARTIKLAN 1. KOHDAN MUKAINEN YHDISTELMÄRAPORTTI VUODELTA 2017

Tampereella 1.10.2019

Sisältö

- 1. Toimivaltaisen viranomaisen raportointivelvollisuus**

- 2. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen toimivalta-alue**

- 3. Julkisen palvelun hintavelvoitteet**
 - 3.1. Seutuliput
 - 3.2. Kaupunkiliput
 - 3.3. Kertaliput

- 4. Valitut julkisen liikenteen harjoittajat ja maksetut korvaukset**
 - 4.1. Siirtymäajan liikennöintisopimukset
 - 4.2. PSA-sopimukset
 - 4.3. Yksinoikeusliikennöintisopimukset

Liite Siirtymäajan liikennöintisopimukset

1. Toimivaltaisen viranomaisen raportointivelvollisuus

Tämä raportti perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (n:o 1370/2007 palvelusopimusasetus) 7 artiklan 1.kohtaan, jonka mukaisesti: " *Toimivaltaisen viranomaisen on julkaistava kerran vuodessa yhdistelmäraportti, jossa selostetaan sen toimivaltaan kuuluvat julkisen palvelun velvoitteet, valitut julkisen liikenteen harjoittajat sekä korvaukset, joita niille on maksettu, ja yksinoikeudet, joita niille on myönnetty korvauksena julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä.*"

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) antaa tässä raportissa toimivaltaisena viranomaisena asetuksen edellyttämät tiedot vuodelta 2017.

2. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen toimivalta-alue

Pirkanmaan ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen toimivalta ulottuu Pirkanmaan maakunnan alueelle. ELY-keskuksen lisäksi alueella on Tampereen kaupungin viranomainen, joka vastaa Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Tampereen, Vesilahden ja Ylöjärven kuntien alueella harjoitettavasta liikenteestä.

Toimivalta-alueensa sisäisen liikenteen lisäksi Pirkanmaan ELY-keskus on toimivaltainen viranomainen joukkoliikennelain mukaisesti myös niissä liikenteissä, joiden reiteistä alueella ajetaan pisin osa. Tällaisia liikenteitä ovat esimerkiksi siirtymäajan liikennöintisopimuksella olevat Jyväskylä – Tampere – Turku vuorot.

3. Julkisen palvelun hintavelvoitteet

Pirkanmaan ELY-keskuksen hallinnoimia liikenteitä koskevat hintavelvoitteet määrittyivät useiden eri viranomaistahojen vaikutuksesta. Siirtymäajan liikennöintisopimusten pitkien liikenteiden hintavelvoitteisiin sisältyi Pirkanmaan ELY-keskuksen toimivalta-alueen lipputuotteiden lisäksi myös Etelä-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Uudenmaan ja Varsinais-Suomen ELY-keskusten toimivalta-alueen lipputuotteita.

3.1. Seutuliput

Seutuliput ovat henkilökohtaisia ja voimassa 30 päivää. Kuntakohtaisen asiakashinnan määrittelee kunta itse. ELY-keskus voi joukkoliikenteen valtionavustuksista annetun asetuksen mukaisesti antaa alueensa kunnille lippuihin valtionavustusta. Tampereen kaupungin viranomaisen toimivalta-alueen kunnille valtionavustukset on myöntänyt Liikennevirasto.

Pirkanmaan ELY-keskuksen alueella olivat käytössä seuraavat seutuliput (hinnat 31.12.2017):

ETELÄ-PIRKANMAAN SEUTULIPPU

Kunta	Peruslippu	Laajennus Tampereelle ja Tampereelta	Laajennus Tampereelle ja Tampereelta sekä Tampereen viranomaisen sisäiset matkat
Akaa	79 €	105 €	125 €
Lempäälä	68 €	92 €	114 €
Lempäälä*		79 €	88 €
Pirkkala		92 €	114 €
Pirkkala*		71 €	88 €
Punkalaidun	75 €	100 €	120 €
Tampere		100 €	120 €
Tampere*		75 €	95 €
Urjala	79 €	105 €	125 €
Valkeakoski	79 €	105 €	125 €
Vesilahti	79 €	105 €	125 €

* = Lippu kelpaa vain Akaaseen, Lempäälään, Tampereelle ja Valkeakoskelle

TAMPEREEN ITÄINEN SEUTULIPPU

Kunta	Peruslippu	Laajennus Tampereelle ja Tampereelta	Laajennus Tampereelle ja Tampereelta sekä Tampereen viranomaisen sisäiset matkat
Juupajoki	87 €	124 €	146 €
Kangasala	90 €	128 €	150 €
Mänttä-Vilppula	87 €	148 €	172 €
Orivesi	87 €	124 €	146 €
Pälkäne	90 €	128 €	150 €
Ruovesi	90 €	128 €	150 €
Tampere	-	128 €	150 €
Tampere *	-	150 €	176 €
Valkeakoski	94 €	-	-
Virrat	87 €	148 €	172 €

*= Lippu kelpaa vain Keuruulle, Mänttä-Vilppulaan, Tampereelle ja Virroille

Alueen muut liput

Kuorevesi - Mänttä-Vilppula -lippu 69 €

Mänttä-Vilppula -lippu 50 €

TAMPEREEN LÄNTINEN SEUTULIPPU

Kunta	Peruslippu	Laajennus Tampereelle ja Tampereelta	Laajennus Tampereelle ja Tampereelta sekä Tampereen viranomaisen sisäiset matkat
Hämeenkyrö	80 €	120 €	140 €
Ikaalinen	80 €	125 €	145 €
Kihniö	67 €	100 €	120 €
Nokia	79 €	116 €	138 €
Parkano	80 €	130 €	150 €
Pirkkala	67 €	100 €	120 €
Ruovesi	77 €	-	-
Sastamala	75 €	115 €	135 €
Tampere	-	116 €	138 €
Virrat	87 €	148 €	172 €
Ylöjärvi	79 €	79 €	79 €

Alueen muut liput*

Kunta	Peruslippu	Laajennus Tampereelle ja Tampereelta	Laajennus Tampereelle ja Tampereelta sekä Tampereen viranomaisen sisäiset matkat
Nokia: Huittisiin	-	138 €	159 €
Nokia: Sastamalaan	-	116 €	138 €
Pirkkala: Huittisiin	-	120 €	140 €
Pirkkala: Sastamalaan	-	100 €	120 €
Tampere: Huittisiin	-	138 €	159 €
Tampere: Sastamalaan	-	102 €	138 €

*= Lippu sisältää pikavuoromaksut

VAMMALAN SEUTULIPPU

Kunta	Peruslippu vakiovuorot	Peruslippu pikavuorot
Punkalaidun	55 €	76 €
Sastamala	55 €	76 €

3.2. Kaupunkiliput

Kaupunkiliput ovat henkilökohtaisia kausi- tai sarjalippuja ja voimassa alueella, jossa liikennöidään kaupunkimaista paikallisliikennettä. ELY-keskus voi joukkoliikenteen valtionavustuksista annetun asetuksen mukaisesti antaa kaupunkilippuihin valtionavustusta. Pirkanmaan ELY-keskuksen alueella oli käytössä Valkeakosken kaupunkilippu (31.12.2017 hinta 50 €/30 pv).

3.3. Kertalippujen hinnat

PSA-sopimusliikenteessä noudatettiin pääsääntöisesti yksittäisten kertalippujen hinnoissa seuraavaa taulukkoa (hinnat 31.12.2017)

KM	AIKUINEN		LAPSI (4-11 v) 50 %		OPISKELIJA 50 % YLI 60 KM		ALENNUSLUOKKA 30 % YLI 60 KM	
	VAKIO	PIKA	VAKIO	PIKA	VAKIO	PIKA	VAKIO	PIKA
enintään	meno	meno	meno	meno	meno	meno	meno	meno
6	3,30	6,60	1,70	3,30	3,30	6,60	3,30	6,60
9	3,60	6,90	1,80	3,50	3,60	6,90	3,60	6,90
12	3,90	7,20	2,00	3,60	3,90	7,20	3,90	7,20
16	4,70	8,00	2,40	4,00	4,70	7,60	4,70	8,00
20	5,50	8,80	2,80	4,40	5,50	7,60	5,50	8,80
25	6,10	9,40	3,10	4,70	5,90	7,60	6,10	9,40
30	6,80	10,10	3,40	5,10	5,90	7,60	6,80	10,10
35	7,40	10,70	3,70	5,40	5,90	7,60	7,40	10,60
40	8,20	11,50	4,10	5,80	5,90	7,60	8,20	10,60
45	9,30	12,80	4,70	6,30	5,90	7,60	8,30	10,60
50	10,10	13,40	5,10	6,70	5,90	7,60	8,30	10,60
60	11,80	15,10	5,90	7,60	5,90	7,60	8,30	10,60
70	13,70	17,00	6,90	8,50	6,90	8,50	9,60	11,90
80	15,50	18,80	7,80	9,40	7,80	9,40	10,90	13,20
90	17,30	20,60	8,70	10,30	8,70	10,30	12,20	14,50
100	18,70	22,00	9,40	11,00	9,40	11,00	13,10	15,40
110	20,40	24,00	10,20	12,00	10,20	12,00	14,30	16,80
120	22,00	25,60	11,00	12,80	11,00	12,80	15,40	18,00
130	23,50	27,10	11,80	13,60	11,80	13,60	16,50	19,00
140	25,20	28,80	12,60	14,40	12,60	14,40	17,70	20,20
150	26,30	29,90	13,20	15,00	13,20	15,00	18,50	21,00
160	27,80	31,40	13,90	15,70	13,90	15,70	19,50	22,00
170	29,20	32,80	14,60	16,40	14,60	16,40	20,50	23,00
180	31,10	34,70	15,60	17,40	15,60	17,40	21,80	24,30
190	32,70	36,30	16,40	18,20	16,40	18,20	22,90	25,50
200	34,50	38,10	17,30	19,10	17,30	19,10	24,20	26,70
220	37,20	40,80	18,60	20,40	18,60	20,40	26,10	28,60
240	40,30	43,90	20,20	22,00	20,20	22,00	28,30	30,80

Merkkien selitykset

Hinnat €/henkilö

KM = kilometrit

VAKIO = vakiovuoro

PIKA = pikavuoro

OPISKELIJA = opiskelijat, varusmiehet ja siviilipalvelusmiehet

ALENNUSLUOKKA 30 % = nuoriso (12-16 vuotiaat), eläkeläiset, lehdistö

4. Valitut julkisen liikenteen harjoittajat ja maksetut korvaukset

4.1. Siirtymäajan liikennöintisopimukset

Joukkoliikennelain (869/2009) 62 § mukaisesti Pirkanmaan ELY-keskus solmi toimivaltaisena viranomaisena siirtymäajan liikennöintisopimukset linjaliikennelupien mukaisista liikenteistä niiden liikennöitsijöiden kanssa, jotka kyseiset sopimukset halusivat tehdä.

Vuonna 2017 (tilanne 31.12.2017) oli Pirkanmaan ELY-keskuksella siirtymäajan liikennöintisopimuksia yhteensä 14 kappaletta (ks. liite). Näissä siirtymäajan liikennöintisopimusten mukaisissa liikenteissä olivat voimassa edellisessä luvussa mainitut hintavelvoitteet (pl. kertalippujen hinnat). Liikennöitsijät saivat korvauksen hintavelvoitteen täyttämisestä, muita korvauksia ei maksettu.

4.2. PSA-sopimukset

Pirkanmaan ELY-keskuksen uuden lainsäädännön mukaiset PSA-sopimukset ovat pääsääntöisesti sopimuskaudeltaan yksi (1) vuotta ja ovat sisältäneet yleensä mahdollisuuden option käyttämiseen. ELY-keskus hankkii nämä täydentävät joukkoliikennepalvelut kilpailuttamalla. PSA-sopimuksien liikenteitä sitovat edellisessä luvussa mainitut hintavelvoitteet liikennöintialueen mukaan.

Lisäksi PSA-sopimusliikennöitsijöille maksetaan korvausta liikenteen hoitamisesta. Kunnilta veloittavaa lipputukea ei enää katsota lipputueksi, vaan osaksi liikennöinti- eli käyttöoikeuskorvausta, joka pääsääntöisesti vähennetään jälkikäteen ELY-keskuksen maksamasta korvaussummasta ennen maksatusta. Lisäksi joidenkin PSA-sopimusten rahoitukseen kunnat osallistuivat maksamalla suoraan osan käyttöoikeuskorvauksesta liikennöitsijälle. Sopimusliikenteistä maksetut korvaukset olivat vuonna 2017 liikennöitsijöittäin yhteensä (euroa) (sisältävät vain ELY-keskuksen maksaman osuuden):

Liikennöitsijä	Korvaus (alv. 10%)
A Lamminmäki Oy	259 383,61 €
Bussiliikenne Koivisto Oy	88 002,49 €
Bussi-Manninen Oy	182 656,77 €
Helmikkalan Liikenne Oy	5 094,29 €
Jokilaakson Tilausliikenne Ky	10 740,38 €
Luopioisten Linja Oy	45 661,91 €
Länsilinjat Oy	20 492,50 €
Pekolan Liikenne Oy	48 911,05 €
Pirkanmaan Tilausliikenne Oy	31 402,92 €
Rautaveden Liikenne Ky	240 892,88 €
Satakunnan Liikenne Oy	37 873,27 €
Tokeen Liikenne Oy	3 701,55 €
Valkeakosken Liikenne Oy	96 276,16 €
Ykspetäjä Oy	20 534,96 €

Pirkanmaan ELY-keskuksen liikennöitsijöille maksamat korvaukset olivat vuonna 2017 yhteensä 1 091 624,74 euroa. Lisäksi Pirkanmaan ELY-keskus osallistui Tampereen kaupungin hankkiman linjan 85 (Tampereen Linja-autoasema - Ylöjärvi - Kuru - Virrat) kustannuksiin 23 853,50 eurolla (alv. 10%).

4.3. Yksinoikeusliikennöintisopimukset

Pirkanmaan ELY-keskuksella oli vuonna 2017 voimassa yksi yksinoikeusliikennöinti-sopimus, joka täydensi siirtymäajan liikennöintisopimusten mukaista liikennettä ja jonka sisältämän liikenteen määrä oli vähäinen. Sopimusliikenteessä oli voimassa edellisessä luvussa mainitut seutulippujen hintavelvoitteet liikennöintialueen mukaan. Liikennöitsijä sai korvauksen hintavelvoitteen täyttämistä, muita korvauksia ei maksettu.

Liikennöitsijä	sopimusnro/sopimuksen voimassaoloaika sopimuksen liikenne
Satakunnan Liikenne Oy	sopimusnro 500539 / 07.06.2010 - 31.12.2018 M-P+ 06.45 Tampere - Vammala 07.35 (pika) M-P+ 06.30 Vammala - Tampere 07.20 (pika) M-P+ 07.45 Vammala - Tampere 08.35 (pika)

Liite: Siirtymäajan liikennöintisopimukset, tilanne 31.12.2017

Sopimusno	Liikennöitsijä	Sopimuksen päättymispv	Sopimuksen liikenne/yhteysväli
SIIRTYMÄ-500348	HELMIKKALAN LIIKENNE OY	31.12.2018	TAMPERE-PÄLKÄNE, TAMPERE-RAUTATIEASEMA-PÄLKÄNE, PÄLKÄNE-TAYS-TAMPERE, TAMPERE-PÄLKÄNE-KANKAHAINEN, KANKAHAINEN-PYYNIKINTORI-TAMPERE, KANKAHAINEN-TAMPERE, PÄLKÄNE-LAITIKKALA-PÄLKÄNE-MYTTÄÄLÄ-PÄLKÄNE, PÄLKÄNE-LAITIKKALA-KANKAHAINEN, PÄLKÄNE-LAITIKKALA-PÄLKÄNE
SIIRTYMÄ-500297	IKAALISTEN AUTO OY	31.12.2018	KOVELAHTI-SARKINEVA-PARKANO, PARKANO-SARKINEVA-KOVELAHTI
SIIRTYMÄ-500301	A. LAMMINMÄKI OY	31.12.2018	PARKANO-LAMMINKOSKI-PARKANO
SIIRTYMÄ-500353	LUOPIOISTEN LINJA OY	31.12.2018	TAMPERE-AITOO (TANSSIVUOROT), TAMPERE-PADASJOKI, PADASJOKI-KYYNÄRÖ, TAMPERE-ÄMMÄTSÄ, TAMPERE-KYYNÄRÖ, KYYNÄRÖ-TAMPERE, UUSIKARTANO-VAHTERMETSÄ-KYYNÄRÖ, KYYNÄRÖ-TIIHALA-TAMPERE, SKI SAPPEE-TAMPERE, LUOPIOINEN-SKI SAPPEE, KYYNÄRÖ-POHJA, KYYNÄRÖ-PÄLKÄNE
SIIRTYMÄ500493	LÄNSILINJAT OY	31.5.2019	TAMPERE-IKAALINEN KYLPYLÄ, IKAALINEN KYLPYLÄ-TAMPERE, TAMPERE-IKAALINEN, IKAALINEN-TAMPERE, TAMPERE-PARKANO, PARKANO-IKAALINEN
SIIRTYMÄ-500507	LÄNSILINJAT OY	31.12.2018	TAMPERE-IKAALINEN KYLPYLÄ, IKAALINEN KYLPYLÄ-TAMPERE, TAMPERE-IKAALINEN, IKAALINEN-TAMPERE, PARKANO-IKAALINEN, IKAALINEN-PARKANO
SIIRTYMÄ-500515	LÄNSILINJAT OY	31.12.2017	TAMPERE-IKAALINEN KYLPYLÄ-KANKAANPÄÄ, TAMPERE-KANKAANPÄÄ, KANKAANPÄÄ-TAMPERE, KANKAANPÄÄ-IKAALINEN KYLPYLÄ-IKAALINEN, IKAALINEN-IKAALINEN KYLPYLÄ-KANKAANPÄÄ, KANKAANPÄÄ-IKAALINEN, IKAALINEN-KANKAANPÄÄ, KANKAANPÄÄ-IKAALINEN TH, IKAALINEN KYLPYLÄ-TAMPERE, IKAALINEN-TAMPERE, TAMPERE-IKAALINEN, IKAALINEN-HÄMEENKYRÖ
SIIRTYMÄ-500306	MATKA MÄKELÄ OY	31.12.2017	KEURUU-MÄNTTÄ KOULUKESKUS, MÄNTTÄ KOULUKESKUS-KEURUU, MÄNTTÄ KOULUKESKUS-KOLHO, KOLHO-MÄNTTÄ KOULUKESKUS, MÄNTTÄ KOULUKESKUS-VILPPULA PUKINLAMMI, VILPPULA PUKINLAMMI-MÄNTTÄ KOULUKESKUS
SIIRTYMÄ-500544	PEKOLAN LIIKENNE OY	15.2.2018	TAMPERE-LAHTI
SIIRTYMÄ-500539	SATAKUNNAN LIIKENNE OY	31.12.2018	TAMPERE-HUITTINEN, HUITTINEN-TAMPERE, TAMPERE-SASTAMALA, SASTAMALA-TAMPERE
SIIRTYMÄ-500343	VALKEAKOSKEN LIIKENNE OY	31.5.2018	TAMPERE-VALKEAKOSKI, TAMPERE KESKUSTORI-VALKEAKOSKI, VALKEAKOSKI-TAMPERE KESKUSTORI, TAMPERE TAYS-VALKEAKOSKI, VALKEAKOSKI-TAMPERE TAYS, TOIJALA RAS-LEMPÄÄLÄ
SIIRTYMÄ-500344	VALKEAKOSKEN LIIKENNE OY	31.5.2018	TAMPERE-VALKEAKOSKI, TAMPERE KESKUSTORI-VALKEAKOSKI, TAMPERE TAYS-VALKEAKOSKI, VALKEAKOSKI-TAMPERE KESKUSTORI, TAMPERE KESKUSTORI-TAMPERE LINJA-AUTOASEMA-VALKEAKOSKI
SIIRTYMÄ-500636	VALKEAKOSKEN LIIKENNE OY	31.5.2019	Valkeakoski: KESKUSTA-ULVAJANIEMI-EEROLA, EEROLA-ULVAJANIEMI-KESKUSTA, KESKUSTA-ROUKKO-EEROLA, EEROLA-ROUKKO-KESKUSTA, KESKUSTA-SASSI, SASSI-KESKUSTA, VÄÄRÄKOIVU-KESKUSTA, KESKUSTA-SOINTULA, SOINTULA-KESKUSTA, SOITNULA-SORRILA-KESKUSTA, KATAJATIE-KESKUSTA, KENRAALINTORI-RITVALA, RITVALA-KENRAALINTORI, RITVALA-KAUPPATORI, AMMATTIOPISTO-KESKUSTA, KESKUSTA-LUKIO-VÄÄRÄKOIVU-EEROLA, KENRAALINTORI-LAHINEN-KENRAALINTORI, KENRAALINTORI-TARTTILA-KENRAALINTORI, KENRAALINTORI-TARTTILA-KAUPPATORI
SIIRTYMÄ-500591	VÄINÖ PAUNU OY	31.12.2017	JYVÄSKYLÄ-TURKU, TURKU-JYVÄSKYLÄ, URJALA-FORSSA, FORSSA-URJALA